

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12.01.1960, sp. zn. 4 Tz 45/59, ECLI:CZ:NS:1960:4.TZ.45.1959.1

Číslo: 25/1960

Právní věta:

K významu charakteristiky protispolečenských živlů, jež nutno postihovat přísnými tresty.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 12.01.1960

Spisová značka: 4 Tz 45/59

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Čin menšího významu, Recidiva, Trest

Předpisy: 86/1950 Sb. § 17

§ 24

§ 247 88/1950 Sb. § 137a 64/1956 Sb. § 293

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný alkoholik a dobrodruh, šestkrát trestaný, z toho většinou pro majetkové delikty, krátce po propuštění z výkonu trestu se vloupal do bytu, v němž odcizil věci v hodnotě 321,50 Kčs.

Lidový soud v Prachaticích uznal obžalovaného vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. a odsoudil ho k trestu odnětí svobody v trvání šestnácti měsíců podmíněně se zkušební dobou čtyř let a vyslovil povinnost nahradit škodu způsobenou trestným činem.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil rozsudek ve výroku o povolení podmíněného odkladu výkonu trestu a vyslovil, že odsouzení obžalovaného je nepodmíněné.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud přezkoumal souzenou věc v rozsahu uvedeném v ustanovení § 293 odst. 1 tr. ř. a shledal, že zákon byl porušen napadeným rozsudkem ve směrech uplatňovaných stížností pro porušení zákona.

Skutková zjištění napadeného rozsudku jsou v plné shodě s výsledky dokazování, zejména též s

doznáním obžalovaného. I když se obžalovaný při vloupání do bytu zmocnil věcí v hodnotě pouze 321,50 Kčs, právem posoudil lidový soud skutek obžalovaného jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. a ne pouze jako přestupek podle § 137a tr. zák. spr.

V souzeném případě nelze totiž skutek obžalovaného považovat za čin malého významu. Obžalovaný byl již od roku 1947 šestkrát trestán, z toho několikrát pro krádeže. Činu, pro který byl nyní odsouzen, se dopustil krátce po propuštění z výkonu trestu, který si odpykával rovněž za krádež. I jinak - nejen vzhledem k uvedeným majetkovým deliktům - má obžalovaný velmi špatnou pověst. Podle zprávy zemské vychovatelny ze dne 11. června 1949, založené ve spisech býv. okresního soudu v Hlinsku sp. zn. Ml 11/49, byly již tehdy na obžalovaného četné stížnosti a dopouštěl se četných krádeží. Byl proto podle zprávy býv. okresního soudu v Pardubicích ze 4. června 1949 v témže spise založené dán pod ochranný dozor a usnesením býv. okresního soudu v Chrudimi z 22. února 1941 do ústavní výchovy s poukazem na početná trestní oznámení, jež došla soudu. Z cit. spisu též vyplývá, že obžalovaný byl v práci vždy nestálý, učil se postupně řeznictví, pak kotlářství, nedoučil se ničemu, pak byl zaměstnán jako kočí, nastoupil u cirkusu, kde byl však pouze jeden den a dopustil se hned krádeže šatstva na spoluzaměstnanci. Podle zprávy o pověsti oddává se alkoholu, nestará se valně o svou rodinu, s manželkou nakládá surovým způsobem. Jeho surovost se projevila výrazně i v případě znásilnění, jehož se dopustil v roce 1951 na spoluzaměstnankyni, začež byl rozsudkem býv. okresního soudu v Pardubicích ze dne 27. července 1951 ve znění okresního soudu v Pardubicích ze dne 27. července 1951 ve znění rozsudku krajského soudu v Pardubicích ze dne 23. srpna 1951 odsouzen k trestu odnětí svobody na šest let, z něhož byl (po snížení trestu na základě rozhodnutí presidenta republiky ze 4. května 1953 o amnestii) podmíněně propuštěn, když si odpykal 2 roky 10 měsíců a 18 dnů. Dosavadní tresty, dobrodiní amnestie ani podmíněné propuštění z výkonu trestu nezapůsobily na něho výchovně. Obžalovaného nutno považovat za protispolečenský živel. Na tom nic nemění ani skutečnost, že podle již citované zprávy posledního zaměstnavatele, kde byl obžalovaný po velmi krátkou dobu (několik dnů) zaměstnán, byla jeho pracovní morálka dobrá. Tuto okolnost nutno totiž uvážit v souvislosti se zprávou rady MNV, podle níž práce obžalovaného za mnoho nestojí. To je i ve shodě se zjištěnou a výše uvedenou jeho nestálostí v práci.

Vzhledem k osobě obžalovaného, jeho závadnému dosavadnímu životu, nebylo proto - jak lidový soud správně dovedl - možno považovat poslední krádež za čin malého významu i při menší hodnotě odcizených věcí. Lidový soud též správně zdůraznil, že obžalovaný zejména na penězích neodcizil víc než 60 Kčs zřejmě jen proto, že toho víc v bytě nenalezl.

Za tohoto stavu věci lidový soud neuvážil, že vzhledem k předchozímu životu obžalovaného a vzhledem k okolnostem právě naznačeným nelze mít důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu. Takový závěr nelze zejména dovést ze skutečnosti uvedené v napadeném rozsudku, že obžalovaný se svou rodinou přesídlil v poslední době do místa blízkého jeho pracovišti, a že bude možná jeho náprava (i bez výkonu trestu) jeho zapojením do pracovního procesu, „přičemž - jak rozsudek výslovně uvádí - bude dbáno, aby svoji práci vykonával řádně“. Ani dosavadní práce obžalovaného při jeho nestálosti nevytvořila u něho dostatečné zábrany proti jeho trestné činnosti páchané dokonce i ke škodě spoluzaměstnanců.

Naopak celý osobní profil obžalovaného nasvědčuje tomu, že jen trest odnětí svobody delšího trvání, tj. náležitě řízená práce ve výkonu takového trestu za současného zvýšeného požadavku na kázeň a za použití dalších náležitých výchovných prostředků může vést k nápravě obžalovaného, zabránit mu v dalším páchání trestných činů a vypěstovat u něho smysl k dodržování pravidel socialistického soužití [§ 17 odst. 1 písm. b) tr. zák.].

Jelikož lidový soud obžalovanému povolil podmíněný výkon trestu, aniž jsou dány předpoklady v zákoně uvedené, porušil tím zákon v ustanovení § 24 odst. 1 tr. zák.

Bylo proto nutno napadený rozsudek zrušit ve výroku, jímž bylo vysloveno, že se obžalovanému povoluje podmíněný odklad výkonu trestu, a vyslovit, že odsouzení je nepodmíněné.